

at gjøre Rede for, hvorledes vi tænke os Udviklings Gang, da vi Intet have med Ledelsen at gjøre. Derimod mente han nok, at det kunde være ganske interessant og have sine forskjellige, mere eller mindre behagelige Virkninger at gaa om og spørge Folk enten paa Balgtribunerne eller paa andre Steder, og bringe dem i Forlegenhed med det Spørgsmaal: Hvad er egentlig Deres Mening om provisoriske Finantslove? Ja, det kan være ganske klistet at gjøre den Slags Spørgsmaal, og jeg tvivler ikke paa, at ogsaa Svaret vilde blive benyttet meget stærkt; men det forekommer mig dog at ligge naturligt for, at der aldeles ingen Opfordring er til at give Svar, og det af den simple Grund, at det ikke har den allermindste Betydning, hvad man svarer. Derimod ligger det meget nær at gjøre det Kontra-spørgsmaal til Spørgerne: Derfor der nu var en Regjering, som troede, at Forholdene i det Hele vare komne til det Punkt, at man maatte gaa frem med en provisorisk Finantslov — jeg sætter det fuldstændig som et Lantexperiment, og at det kan sættes saaledes, tror jeg ikke det ærede Medlem vil benegte — altsaa jeg sætter, at dette Strid bliver gjort, og at de, som have en fra Regjeringen aldeles afvigende Mening om et saadant Stridts Lovlighed, vilde bringe Spørgsmaalet til Afgjørelse paa det Sted, hvor efter Grundloven alle Spørgsmaal, der vedrøre Grundloven, skulde have deres Afgjørelse, nemlig Rigsretten, forudsætter jeg, og saa er det, at jeg spørger: Vil man saa, naar Rigsretten billiger det Skete, ligesom sige at det dog er et Grundlovsbrud der er sket? Det vilde være saadan et Kontra-spørgsmaal. Ja, disse to Privatmænd, som jeg her tænker mig samtaltende om disse Ting, kunde have en Del at sige hinanden i den Anledning, og det kunde jo være ret morsomt at høre, hvad de fortalte hinanden, men noget Afgjørende have de ikke. Det er virkelig ikke noget theoretisk Spørgsmaal, der her skal løses, men et Spørgsmaal, der i allerhøjeste Grad er praktisk, og derfor det kom til at foreligge — jeg ønsker og haaber endnu, at det ikke skal komme dertil — men derfor det kom til at foreligge, saa er det virkelig Noget, der faar sin Løsning for Rigsretten, og kun lidet vil det da nytte at have foreledet Den eller Sin til at udtale sin Mening i Forveien, thi dette har Intet at sige. Af større Betydning derimod er det, om virkelig det, at man i Forveien havde stemplet det saaledes, som man har gjort, skulde have den Følge, at man, efter at Spørgsmaalet havde faaet sin Afgjørelse ved Rigsretten i den Retning, jeg før antydede, skulde være berettiget til ligesom at sige, at det dog var et Grundlovsbrud, der forelaa, eller om det ikke vilde være Forsatningsbrud at sætte sig op mod Rigsretten. Som sagt, det er kun Spørgsmaal, der ikke i og for have nogen væsent-

lig Betydning, fordi det ikke kunne have noget Afgjørende ved sig.

Solstein: Seg maa dog tillade mig at gjøre det høitærede Medlem opmærksomt paa, at der er meget stor Forskjel mellem disse to Spørgsmaal. Det høitærede Medlem sagde, at det ingen Betydning har, hvad vi, der ikke ere Ministrene om provisoriske Finantslove, men der har det ærede Medlem virkelig været meget for beskeden, thi jeg har gjort opmærksom paa den store Indflydelse, hans Navn endnu har paa mange Kredse her i Landet. Det har stor Betydning, ikke paa vore Kredse, det er sandt — thi der er der ingen Tvivl om Spørgsmaalet, der ere vi Alle meget faste i dette Spørgsmaal —, men paa Kredse, som vi, fordi de ikke stemme med os, dog paa ingen Maade foragte. Der er Mange, som se hen til, hvilke Ord der lyder fra det høitærede Medlems Læber; hans Svar vil være afgjørende og have stor Betydning for Mange, og det er et berettiget Spørgsmaal her i denne Sal til en saa betydelig Mand, som det høitærede Medlem er i Modpartiet, naar man ønsker at faae at vide af ham, hvilken hans Dom er om en saadan Foranstaltnings Lovlighed eller Ulovlighed, og det navnlig i et Dieblit som dette, hvor der fra forskjellige Sider er Tale om Konflikt. Det er meget praktisk og godt og fuldstændig berettiget at faae at vide, om det høitærede Medlem og hans Meningsfæller vilde staa paa den efter vor Overbevisning alene med Grundloven forenelige Mening, at en saadan Foranstaltning er et Grundlovsbrud eller ikke. Et ganske Andet er det, at spørge os om, hvad vi vilde gjøre, dersom en Regjering kom med en provisorisk Finantslov, thi dette er at sige: Sæt nu, at Regjeringen havde givet en provisorisk Finantslov, hvad saa, hvad vilde I saa gjøre? (Er Stemme: Hvem vil forhindre, at det sker?). Jeg anser det for umuligt (Stemmer: Umuligt?). Nei, men hvis de ærede Herrer vilde give mig en Smule Tid, skal jeg øieblikkelig klare det. Jeg anser det ikke for umuligt, at en Regjering kunde faae dette Indfald, men jeg anser det for fuldstændig umuligt, at en Regjering kunde faae Kongens Sanktion paa en saadan Finantslov. Derved bliver det stoppet af sig selv, og saa er det jo ikke saa interessant at vide, hvad der skal gjøres bag efter; men det er af Betydning for os at vide, hvorledes vi, for saa vidt en Regjering skulde have noget Saadant i Sinde, i Tide skulde stille os lige over for den. Det er klart, at det vilde være skadeligt for Landet og vor Udvikling, om det skulde komme saa vidt, at Kongen maatte negte Ministrene at begaa Grundlovsbrud, og det er ønskeligt, at vi i Tide tage fat derpaa; men at Kongen skulde sanktionere, skulde tillade Ministrene at begaa Grundlovsbrud, det kunne vi ikke forudsætte. Med Hen-